SJORS

BEHOORT BIJ PANORAMA 3 AUGUSTUS 1939



„DAAR BIJ DIE MOLEN"



DE WILDE WINGERD

een sprookje uit de middeleeuwen

IEDERE morgen, zodra de zon de toppen der bergen bescheen, klonk in het dorpje, dat ver beneden in het dal lag, het hoorngeschal van een ouden herder. Dat was voor alle dorpelingen het sein om de stallen te openen, opdat koe, geit of schaap den ouden, vertrouwden herder zou kunnen volgen. Kalm en rustig, de lange staf in de hand, schreed de herder door de dorpsstraat, en bij elk huisje, dat hij passeerde, werd de kudde, die hem volgde, groter, want de dieren, die hun herder zo goed kenden, wisten dat de grazige weide wachtte en volgden hem graag.

's Avonds keerde Walter, zo heette de herder, met z'n kudde naar het dorpje terug en elk dier wist dan weer precies z'n eigen stal te vinden. Al vele jaren had de oude Walter de kudde gehoed, en het was dan ook geen wonder, dat groot en klein hem kende. Was er iemand ziek, dan bracht hij 's avonds geneeskrachtige kruiden mee, die hij op de berghellingen had geplukt. En zat iemand soms om raad verlegen, wel, bij den ouden herder kon hij toch altijd terecht.

Ook de kinderen van het dorpje waren erg op den vriendelijken herder gesteld. Als ze 's morgens vroeg het vrolijke wijsje hoorden, dat hij op z'n hoorn blies, sprongen ze uit de veren. Hadden ze vacantie of een vrije middag, dan trokken ze de bergen in, om bij Walter en z'n kudde te zijn. Wie wist er meer van vogels en bloemen en planten te vertellen dan hij, en wie kende zo goed de sprookjes en legenden, waaraan het woeste bergland zo rijk was?

Op een dag, toen de eerste zwaluwen al over het dorpje scheerden en de lentewolken al om de toppen der bergen hingen, trokken de kinderen er weer op uit om Walter met z'n kudde op te zoeken. Vredig graasden de dieren op een heuvelrug, in de nabijheid van een oude ruïne. Walter zat te midden van z'n kudde en staarde peinzend naar de vervallen muren van een burcht....

„Ja, kinderen," begon hij, „als die oude, brokkelige muren spreken konden, zouden ze ons heel wat kunnen vertellen uit lang vervlogen tijden. Daar moest ik aan denken, toen ik vanmiddag de wilde wingerd zag, die tegen de zuidelijke gevel van de ruïne groeit."

De kinderen spitsten hun oren, want ze wisten wel: als de oude Walter zó begon, dan was er weer een vertelling uit oude tijden op komst.

„Ik geloof," vervolgde hij, „dat ik jullie het sprookje van de wilde wingerd nog nooit verteld heb....

Er was een tijd, dat die ruïne, waarin nu de vleermuizen huizen, een trotse burcht was met onneembare torens en wallen. En in die burcht woonde ridder Dagovert, al is dat ook al eeuwen geleden. Alleen die met mos begroeide steenbrokken herinneren ons nog aan dien machtigen, maar ook wreden ridder. Toen Dagovert de burcht bewoonde, waren er ook nog dolende ridders; dat waren onverschrokken edellieden, die door heel het land trokken om avonturen te zoeken en met hun zwaard en de kracht van hun arm de zwakken bij te staan. Een van die dolende ridders kwam ook eens in deze bergen. Vele dagen had hij al rondgezworven, en meer nog dan de honger kwelde hem de dorst. Het was midden in de zomer; de bergbeken waren opgedroogd, en vertwijfeld zocht de ridder naar water. Eindelijk vond hij in het dal, verborgen onder de ranken van een wilde wingerd, een bron, waaraan hij z'n dorst kon lessen. Haastig wierp hij schild en zwaard op de grond, schepte het klare water in z'n blinkende helm op en dronk gulzig. Maar vreemd.... op hetzelfde ogenblik meende hij een heel zacht, klagend stemmetje te horen, als het ruisen van de wind door de bladeren van de wingerd.

„O, heer," klonk het, „neem uw zwaard toch weg en uw schild, ze drukken m'n tere ranken zo, dat ik bijna geen lucht meer kan krijgen."

De dolende ridder haastte zich,



„Ja, kinderen," begon hij....

z'n wapenen weg te nemen. „Dat was heus niet m'n bedoeling, hoor!" zei hij verontschuldigend.

„Ik ben u zó dankbaar," klonk het toen weer. „En als ik u ooit een dienst kan bewijzen, mag u op me rekenen."

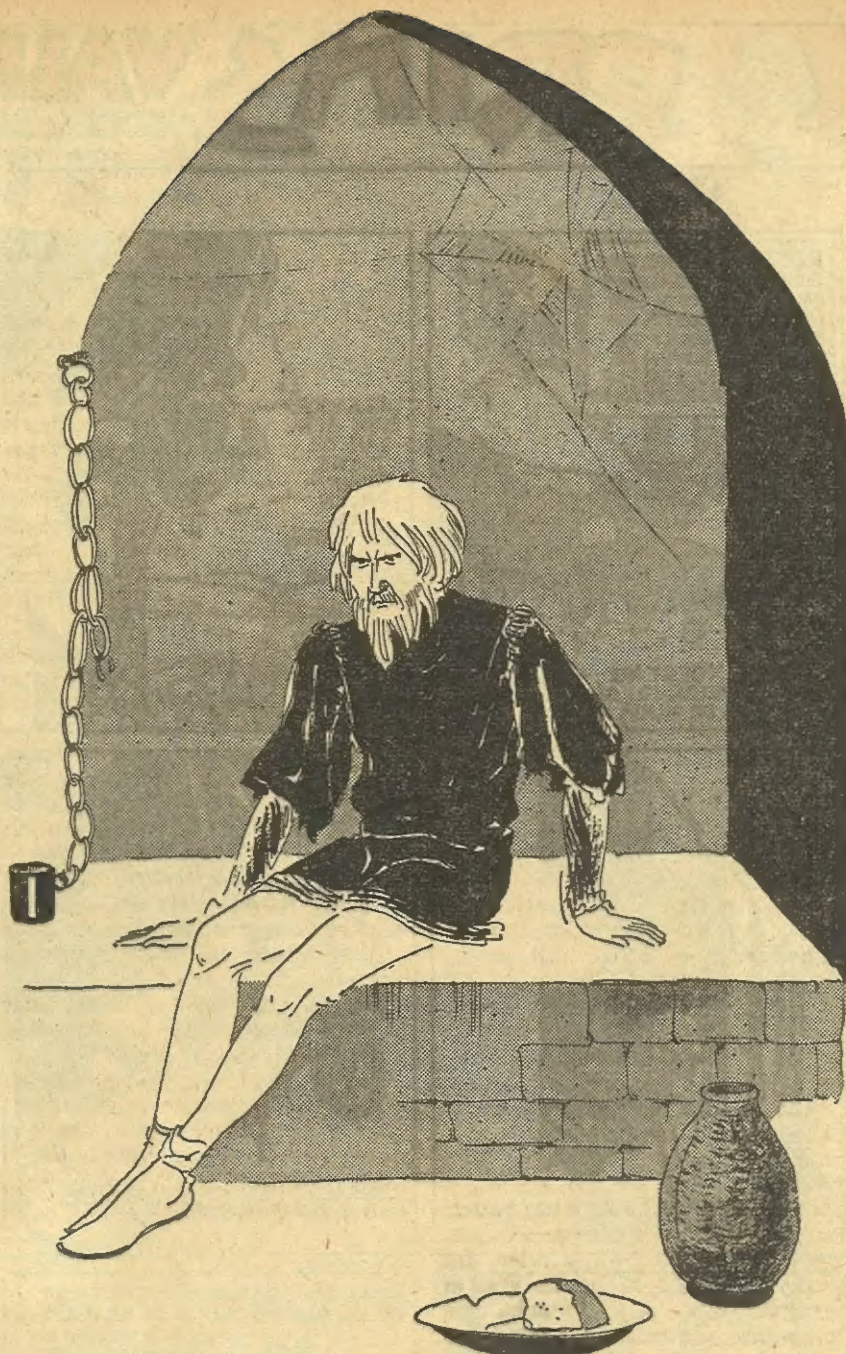
De ridder lachte bij het horen van die woorden. Hoe zou een wilde wingerd hem ooit van dienst kunnen zijn! Misschien was alles maar verbeelding en had de wingerd helemaal niet gesproken. Hij legde z'n hand op z'n knorrende maag en zuchtte: „Honger en dorst zijn nu juist niet geschikt om er kalm bij te denken."

Moeizaam trok hij verder, tegen de berg op, tot aan de poort van de burcht. Verheugd, eindelijk weer bij een bewoond oord te zijn aangekomen, riep hij den poortwachter aan. Maar ook de burchtheer had hem door een van de kijkgaten van de toren al ontdekt. En ridder Dagovert was geen gemakkelijk heer; hij kende niet alleen de regelen der gastvrijheid niet, maar was ook zeer achterdochtig. Toen hij den zwaar bewapenden, dolenden ridder zag naderen, dacht hij dadelijk aan een krijgslist van z'n vijanden. Want dat een dolende ridder voor geen enkel avontuur terugschrok, wist hij uit ervaring. Daarom gaf hij z'n lansknechten bevel, den dolenden ridder gevangen te nemen en in de kerker te werpen. Diep onder de burcht, tussen vier dikke muren, waar het daglicht nooit doordrong, zuchtte de dolende ridder vele jaren in gevangenschap. Hij zag nooit het opgaan van de zon of het stille maanlicht en familie en vrienden waanden hem reeds lang dood. Hij zelf had reeds alle hoop op bevrijding opgegeven.

En tóch was er iemand, die elk uur van de dag, elke minuut van de nacht aan z'n bevrijding werkte. Dat was .... de wilde wingerd.

Want ridder Dagovert had de mooie wingerd bij de bron gezien en hem laten overplanten tegen de muur van zijn burcht. De wingerd stond nu juist op de plaats, waar, diep onder de grond, de dolende ridder gevangen zat. De wortels van de wingerd hadden den ongelukkigen gevangene al spoedig ontdekt en toen ze de wingerd het nieuws vertelden, trilden alle bladeren van opwinding. „Ik moet hem redden," dacht de wingerd, en toen fluisterde hij:

„Zegenende regen, zon en dauw, help me! Laat met uw hulp m'n wortels krachtig worden, opdat ze, langzaam maar onweerstaanbaar tussen de stenen van deze kerkermuren kunnen dringen!"



....zuchtte de dolende ridder vele jaren in gevangenschap.

De bede van de wilde wingerd werd verhoord; de zon straalde als nooit te voren en 's nachts drenkte een milde regen de aarde. De wortels groeiden en groeiden en werden zo dik en sterk, dat ze langzaam de stenen uit de kerkermuren wegrukten. Na enkele jaren ontstond 'n groot gat, waardoor de reeds vergrijsde, dolende ridder kon vluchten en tot z'n familie terugkeren....

Dat is het sprookje van de wilde wingerd," besloot de oude herder zijn verhaal. De schemering begon al te vallen. Hij daalde met z'n kudde naar het dal af, naar het kleine dorpje, waar de mensen woonden. De kinderen werden stil, toen ze naar de ruïne keken, die daar in de verte zo eenzaam stond. De ondergaande zon zette de verweerde muren in een gouden gloed, en in hun verbeelding hoorden de kinderen nog het hoefgetrappel van de fiere paarden en zagen ze de edellieden met bepluimde hoeden en in wapenrusting de trappen bestijgen....

Zwijgend nam de oude herder z'n hoorn en blies het wijsje, dat hij al zovele jaren had laten horen....

WILLY SCHERMELÉ



PRINS VALIANT

RIDDER ZONDER VREES

DOOR HAROLD R. FOSTER























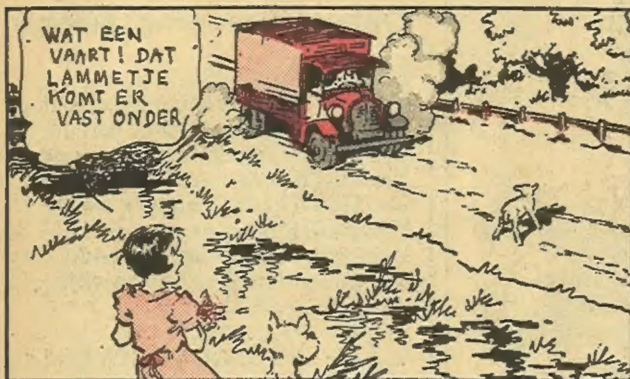
KITTY MUIS EN HAAR HOND

DOOR BRANDON WALSH

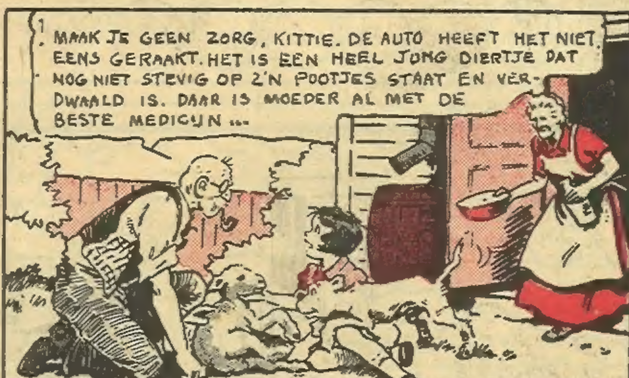








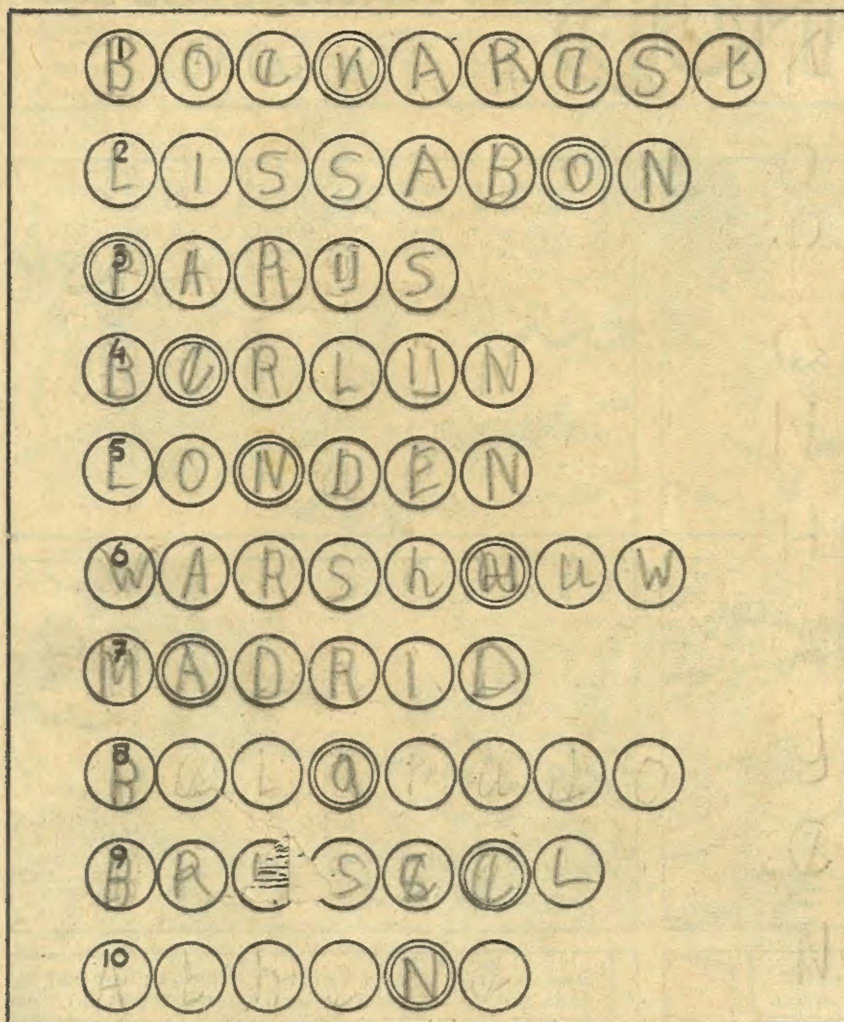








BONT ALLERLEI



HOOFDSTEDENPUZZLE

Van links naar rechts zet je telkens een naam van een Europese hoofdstad. Heb je ze alle tien gevonden, dan moet je de letters in de dubbele rondjes eens netjes achter elkaar schrijven en je leest een nieuwe hoofdstad. Daar gaan we!

1. Hoofdstad van Roemenië.
2. Hoofdstad van Portugal.
3. Hoofdstad van Frankrijk.
4. Hoofdstad van Duitsland.
5. Hoofdstad van Engeland.
6. Hoofdstad van Polen.
7. Hoofdstad van Spanje.
8. Hoofdstad van Joego-Slavië.
9. Hoofdstad van België.
10. Hoofdstad van Griekenland.

Oplossingen vorig nummer

JAGERPUZZLE

Uit CHIMPANSÉ nemen we de P.
Uit SLANG nemen we de A.
Uit NEUSHOORN nemen we de N.
Uit OLIFANT nemen we de T.
Uit GIRAFFE nemen we de E.
Uit ZEBRA nemen we de R.
We hebben dan het zevende dier ook gevonden. Dat is namelijk een PANTER.

WAAR IS DE GOEDE WEG?

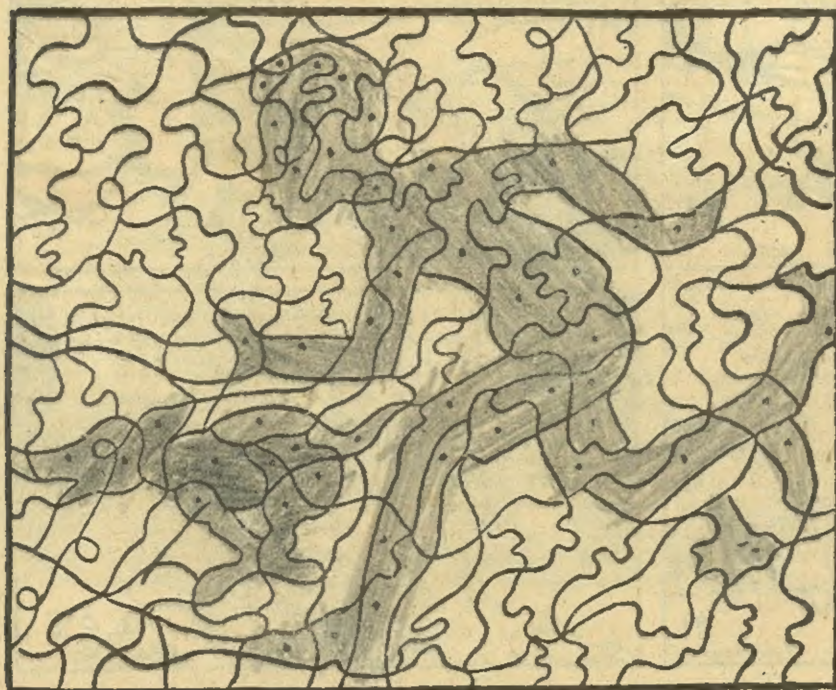
Het is de weg C, de derde van links.

WAAR IS 'T SLACHTOFFER?

Draai het plaatje om naar links, dan vinden jullie Pieterse onder de rotsen in de rechterbenedenhoek.

STORMSEIN HOOG!



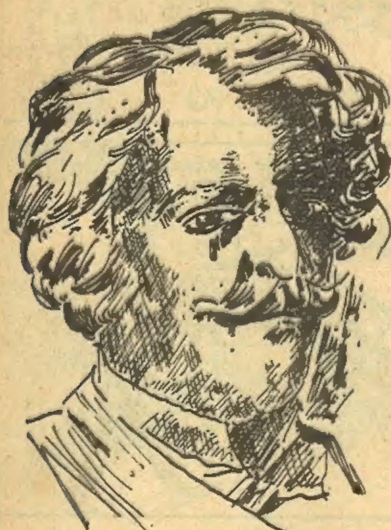


OP STAP

Ze zijn met z'n tweeën. Onafscheidelijke vriendjes. Maar de ene kan heel wat vlugger uit de voeten dan de andere, ofschoon Henk z'n best doet om z'n vriendje bij te houden. Knobbel dat plaatje nu maar eens verder uit!

VLIEGEN: *Vroeger en Nu*

15. AUTOGIRO'S



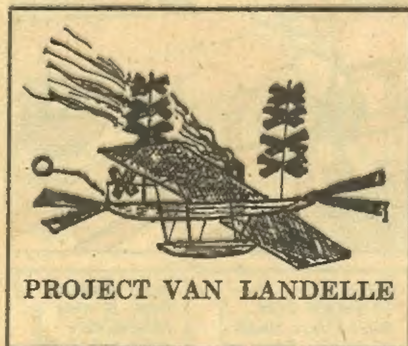
FELIX NADAR

Inmiddels waren drie Fransen al geruime tijd bezig met experimenteren in z.g. autogiro's.

Ponton d'Amecourt, Gabriël de la Landelle en Felix Nadar hadden een Franse Luchtvaart Mij gesticht en een aantal autogiro's gebouwd, die vrij goed voldeden. Ze bouwden ook een reuzenballon, die ze „De Reus" noemden en die gebruikt werd voor demonstraties om het nodige kapitaal bij elkaar te brengen. Hij was ongeveer 60 meter hoog en 30 meter in doorsnee, en 't schuitje bestond uit twee verdiepingen. Bij de eerste opstijging, op 1 October 1868, waren er 13 passagiers. Bij de tweede tocht negen en de ballon kwam in Nederland terecht. De opgedane ervaringen waren echter van die aard, dat de piloot en de passagiers geen derde tocht meer waagden.

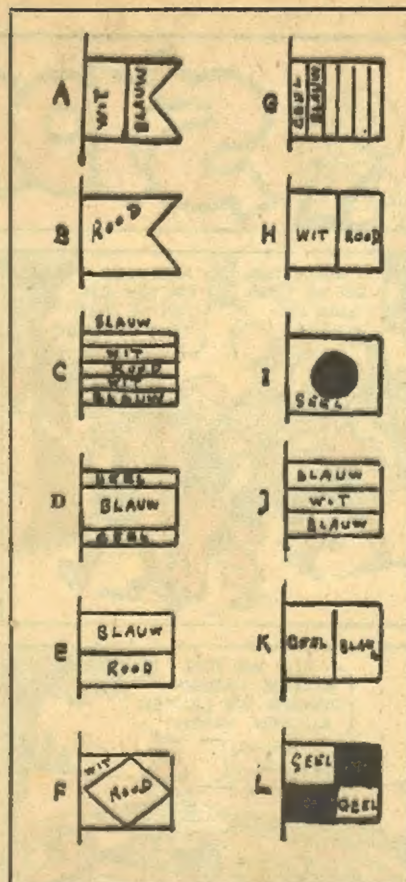
Nu kwam er echter ook geen geld meer binnen en gaven de uitvinders ook de hoop op, ooit een autogiro te bouwen, die ook een man zou kunnen dragen. Het project van Landelle kwam in de practijk niet aan zijn uitvoering toe bij gebrek aan de nodige contanten. De horizontaal boven elkaar geplaatste vleugels moesten in beweging worden gebracht door een stoommachine.

Het idee op zichzelf was niet slecht. Er zat wel iets in. Maar het zou nog een poosje duren, vóórdat men er in de practijk toe zou komen, veel aandacht aan dit type vliegtuig te besteden.



PROJECT VAN LANDELLE

Volgende week no. 16 :
De voorloper van de zeppelin.



SEINEN MET WIMPELS

Daar men in de regel maar over één stel seinvlaggen beschikt en men soms een lettervlag of cijferwimpel twee of meer keer in eenzelfde sein moet bezigen, heeft men z.g. vervangwimpels ingevoerd. De 1e vervangwimpel heeft dezelfde betekenis als de eerste vlag uit een sein; de 2e dezelfde als de tweede vlag, enz. Als men b.v. het getal 4444 moet seinen, hijscht men in één groep: cijferwimpel 4 (rood met wit kruis) + 1e, 2e en 3e vervangwimpel. De spelseinen dienen om ingewikkelde namen te spellen. Daartoe betekent spelsein no. 1: Ik ga spellen. Iedere volgende lettervlag stelt dan een letter voor van de te spellen naam. Spelsein no. 2 duidt het einde van een naam aan of een punt achter de beginletters ervan. Verder geeft spelsein no. 3 aan, dat het spellen is afgelopen en de gewone code weer doorgaat.

FOUTENPUZZLE

In het volgende verhaaltje zitten 7 grote fouten. We zijn benieuwd, of je ze alle zeven vinden kunt.

De volgende week op bladzijde 6 zullen jullie de oplossing vinden waar de fouten zaten.

JAN GAAT NAAR HET STRAND

Jan zou met oom Piet een dagje naar het strand gaan. Om twee uur zou oom hem komen halen. Om half twee stond Jantje al, keurig aangekleed, met zijn nieuwe matrozenpakje aan en een mooie, geruite pet op, klaar en verlangend naar oom uit te zien. Eindelijk, klokslag 2 kwam deze aan en terwijl hij een sigaret opstak, zei hij: „Kom, Kees, nu vlug op lijn negen en naar het strand."

In de tram was het heel vol. De mensen moesten zelfs staan en hielden zich aan de lussen vast. Oom stond op het achterbalkon, want zijn sigaar was nog niet opgerookt. Toen ze aan het eindpunt kwamen en uit lijn acht stapten, zag Jan, dat het pas zeven minuten voor twee was en dus hadden ze een prachtmiddag voor zich.

„Kees, wat heb je een mooie golfbroek aan," zei oom lachend, terwijl ze op de boulevard liepen, „maar vat je geen kou, jongen, zo zonder hoofddeksel en met al die zeewind hier?"

Oom ontmoette ook nog een vriend, waarmee hij vroeger op school had gegaan en waarmee hij een hele tijd bleef staan praten. De kennis bood oom een sigaret aan, maar oom zei: „Nee, dank je, ik rook nooit."

Jan moest een handje geven en „Dag mevrouw" zeggen en toen gingen ze twee badstoelen huren.



SJORS VOORZITTER VAN DE REBELLENCLUB



SLUIT VRIENDSCHAP! 70.











